

'Maar wanneer is een tuin eigenlijk geslaagd? Bij 48 procent schaduw niet en bij 51 procent wel?'

De tuin past niet in een Excelletje

We zijn in de groene sector dol op vuistregels. De 3-30-300-regel kennen we inmiddels allemaal en daar komt, als het aan Bloemenpark Appeltern ligt, binnenkort eentje bij: de 50/50 Schaduwnorm. Het idee is simpel: zorg ervoor dat op een warme zomermiddag ongeveer de helft van een tuin in natuurlijke schaduw ligt. Niet door een enorme parasol open te klappen, maar met bomen, grote heesters en begroeide pergola's.

Op het eerste gezicht klinkt dat heel logisch. Wie deze zomer op een terras in de volle zon heeft gezeten, hoeft waarschijnlijk niet overtuigd te worden van het nut van een boom. Schaduw maakt een tuin aangenamer, remt uitdroging en biedt planten en bodem bescherming tegen extreme hitte.

'De waarde van 50/50 zit misschien niet in het percentage, maar in de vraag die ermee wordt gesteld'

Toch krijg ik altijd een beetje jeuk van dit 'wetmatigheden'. Want wanneer is een tuin eigenlijk geslaagd? Bij 48 procent schaduw niet en bij 50 procent wel? Een kleine stadstuin op klei vraagt iets anders dan een grote tuin op droge zandgrond. De ene opdrachtgever wil een terras in de zon, de andere vlucht bij 25 graden al de airco tegemoet.

Voor je het weet ontwerpen we een klimaatbestendige tuin alsof we een Excelletje invullen. Voldoende groen: vinkje. Waterberging: vinkje. Biodiversiteit: vinkje. Vijftig procent schaduw: vinkje. Gefeliciteerd, uw tuin is klimaatbestendig. Zo werkt het natuurlijk niet.

Toch vind ik die 50/50 Schaduwnorm wél interessant. De kracht zit volgens mij juist in zijn eenvoud. We praten inmiddels volop over tegels eruit, regenwater op eigen terrein houden en biodiversiteit. Maar hoeveel hoveniers beginnen een ontwerp met de vraag: waar komt hier over tien of twintig jaar de schaduw vandaan?

En precies daar wordt het vak interessant. Een boom planten is makkelijk. Zorgen dat die boom over twintig jaar voldoende kroon heeft om daadwerkelijk schaduw te leveren, is iets anders. Daarvoor moet je nadenken over sortiment, bodem, wortelruimte, waterbeschikbaarheid, standplaats én wat de opdrachtgever met zijn tuin wil. Het hoveniersvak wordt daarmee niet eenvoudiger, maar specialistischer. De goede hovenier verkoopt niet alleen planten en vierkante meters bestrating, maar weet al die factoren aan elkaar te knopen.

Maak van 50/50 dus vooral geen nieuwe wet. Daarvoor past een tuin veel te slecht in een Excelletje. Maar als de regel ervoor zorgt dat bij ieder nieuw tuinontwerp één vraag vaker wordt gesteld – waar komt hier straks de schaduw vandaan? – heeft hij zijn nut al bewezen.

Willemijn van Iersel
(willemijn@nwst.nl)
Hoofdredacteur

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!